

Landskap: *Blekinge* Upptecknat av: *Bengt Hårström*
 Härad: *Lister* Adress: *Magnus Lundeberg, 5 Lund*
 Socken: *Kyrskult* Berättat av: *Lissa Månsson*
 Uppteckningsår: *1945* Född år *1863* i *Kyrskult*

- Ett sätt att tjäla fa: tur och grannen otar. s. 1.
 "Läppafulen", - flädersmuseen. s. 2.
 En man som ville låna hus^{och} blev nekad,
 beämnades. s. 3.
 "Spinhamala stutar", - två hallar. s. 4.
 Blev av med skäktor. s. 5.
 Tur med ormar. s. 6.
 Medel mot utslag och skrofler. s. 7.
 Präst tog reda på tjur. s. 8.
 En man död under en bro en hel vinter. s. 9.
 Handla med "den lilla". s. 10.
 Svartkostbok. s. 11.
 Född med segerhätta. s. 12.
 Lyse, - gast. s. 13.

Skriv endast på denna sida!

Marans røde hestene i stallen.

s. 14.

Något som ven i luftem.

s. 15.

Lytten.

s. 16-17.

Odens hundar syntes där
barmätare mätt falskt.

s. 18.

Pengaröret.

s. 19.

Lövns källa blev guldpengar.

s. 20.

Tur med ormar i lagarn.

s. 21.

Mina morförfäldrar bodde i Baggamåla. Och Martin Hansson bodde där också, blott gårdsgården emellan. Den karingen var öppen tidigt juladags morgon och sopade och kastade det på andra sidan gården, på naboens ägor. De skulle få sin tur då och någon ölar. Men det var ett flätkband med. Min moster upptäckte bandet och sa till flickan (Martin Hanssons dotter): "Det är ett silkeband, som väl är ditt." "O, då kastade väl mor ut det juladags morgon," sa flickan.

Det hade ej blivit roligt, om ej dottern sagt så. Men det tyckte nog inte modern om att det kom tillbaka, som hon kastat ut.

På sommaren såg di' läppafulen (läppfågeln)
ofta. Di' slog efter den. Jag också. Men jag var inte
tygat till mer någon. Di' fåglarna skulle ha lyckat
med sig. Manfolk skulle ha den i pengabörsen,
så fick di' pengar. Man skulle lägga den under
kärnan, så fick di' smör.

Di' hade laggakärna på den tiden. Di' fick inte
smör på en gård. Det var hos Hanna Karlsons
mor. Då kom det in en man och sade: "Jag skall
kärna." Och så lade han sin pengabörs under
kärnan. I den hade han en läppaful. Han
behövde inte ta mer än ett par tag, så blev det
smör.

(Läppafulen var ett namn på fladdermusen.)

Min man talte om att i Jämsbogs socken
(han var från Jämsbög) kom en full beark och
ville låna hus på ett ställe. Det var uvarra (yr-
vader). Men de ville inte låna honom hus. Då
sade han: "Ja, ni skall bli lika hudvalla som jag."
Och det brann för dem, var de än kom. En gång
bodde de under en ihålig hall. De hade potatis
i ett kålafat där och det tog eld i det sker. Men
sen hjälpte dem en präst i Jämsbög, som hette
Hobst. Han kunde väl lite mera än rätt fransk.
Han hjälpte dem ifrån det.

ACC. N.R

M.

9789:4.

Det är två ballar i Månasken. de kallar
dem Spinkamåla stular. När de höra Jämsbögs
kyrklockor, så vända de sig.

Det göra de aldrig.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hjussa-Sörensen hade så mycket skätor. Han skulle bära av dem en gång, han skulle till Kyrkskult, och tog då med sig några. När han kom till Mörtöskult, så bodde där en undantagskvinne, som hängt ut sängkläder. Där kastade han skäterna.

Si trodde på utkast förr. Det var en kvinna här borta. När hon såg en nädduk vid vägkanten, torde hon inte ta den.

ACC. NR M. 9789:6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var en som bodde på detta stället. Det var
komna från Lönsboda. Han hette Johan Gabrielsson.
Han hade ormar att springa bland silfsten på kyl-
lorne. För före hade de kylor vid taket. Det skulle
vara sån tur med ormarna.

ACC. NR M. 9789:7.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var en sorts sjukdom, di'fick. På tomten
när bredvid bodde en kvinna. Hon kunde bota
utslag och skrofler. Hon strök på beck, när di' var
såriga i huvudet, och band en tätt vid och drog
undan under fjöterna på den. Och sen skulle det
lossa. Men det var räddigt att slita av så. Hon
himpade (yupade) bechhätta, sa di, för det var
så många som lita henne till.

ACC. NR M. 9789:8.

Rönbeck, som var den förste kyrkoherden här,
hade då för sig kunde en del. Någon hade stulet
något från honom. Rönbeck sade: "Jag ser tjuren
här i kyrkan." Och han (tjuren) var tvungen
att ställa tillbakå det.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. NR M. 9789:9.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var en som stod under en bro en hel vinter.
Han sökte sig (drunknade) och kom att stå under
en bro, Tulsörpsbro. Men han kunde ej strika.
Sen om våren fick de öppna honom. Han fick liv igen
men var död. Morna levde. Han tyckte gå på arbete.
En gång slog han ner från skymsgluggen. Det
kom ut så mycket från öronen. Då fick han hörsel
igen. Men morna visste ju inte det och sa, när hon
fick se hans skjorta nedsmutsad av det från öronen.
"Var har du, du stackare, varit?" då kunde han
berätta det. Men sen blev han tosig, och de måste
ha honom bunden. Den som var överst på Olof-
ströms bruk - han var väl tysk - kom dit och ville
lösa honom. "Kan man lösa det?" frågade modern.
Hon hade öppen fyr där. Han rände upp i elden
och fick förståndet igen. Han gifte sig sedan och
fick barn. De kallade honom Post-Andersen.

ACC. N:R M. 9789:10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Karl Månsson hade handlat med den lade. Han fiskade och skötkade (jagade). Det växte belor ut på händerna och fötterna. Till slut berg han mellan sjöarna. Men en präst i Jämsbrog hjälpte honom från det. Han skulle sitta innanför altarringen i kyrkan ensam om natten. Och prästen steser en ring ikring honom.

ACC. NR M. 9789:11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var en gång två brudar, som kommit åt
Olaf Månssons svärstestok, när han inte var
hemma. Men Olaf fick en aning om det och snappa-
de (stegndade) sig hem och stredde ut linnså vid
hemma. Och då fick de att sköta med att plocka.
Sen fick de ta vreck (begy sig därifrån).

ACC. NR M. 9789:12.

Olof Månssons far var född med segerhätte
(segerlura). Olof Månsson bads den i kistan, när fa-
dern var död.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vg V.

ACC. NR M. 9789:13.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det skulle hänt i Karingbygdén. Det var något,
som lyste. Mannen bad det: "Lys mig dit!" Så
kastade gästén en kniv efter honom men träffade inte.
Jöns Olsson berättade det. Han hade varit utsatt
för det.

ACC. NR M. 9789:14.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det hände, hästarna blev så svetta i stallet
och att manen var flätad så hårt, att de inte tygde
lösa det. Det var masan, som red dem. De skulle
lägga stål eller en bit av en bär vid dörrspalten (tröskeln)
som skydd mot masan.

ACC. NR M. 9789: 15.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Far talade om det var något som var i' luften.
Det lysta. Och far tog det. Det var ett skulderblad.
Men om det var från ett djur eller en människa, är
inte lätt att säga.

Lissa Nilsson berättade, att hon hade en fosterpojke som sedan för till Amerika. Han var så oslysig. Han gick omkring i omklädnad och slog med en trädända. Lissa sade till honom, att han skulle ge sig ut och beläsocha i stället. Inne kunde han snart råka någon. Men han brydde sig ej om henne. Hon var då havande med en av flickorna. Och pojken råknade också träffa Lissa långt över pannan. Sedan syntes en röd rand på flickans panna, när hon var född. Då sade Lissa till pojken, att hon fick sticka honom och ta blod av honom. Men han bara svängde sig och sade, att han kunde få blodförgiftning, om han blev stickad. En gång hade han ^{flickan} fuggit sig och kom in. Då fick Lissa blod av honom och ~~frö~~ blev prä' märkt.

Tissa Månsson berättade, att en av hennes döttrar
fick stora plitar eller blämmor i pannan, när hon
var född. Tissa kom då ihåg, att hon gått under
ett plommonträd på ett främmande ställe och slagit
pannan emot stammen. Då gick hon havande med
flickan. Hon sände därför bud till det stället och lät
fråga, om de hade kokat in något av de där plom-
monen. Nej, det hade de inte. Eller om de hade kokat
någon. Nej, det hade de inte heller. Eller om det
hade fallit ner någon på gårdsgården invid, bland
stenarna. Det hade det. Och de skickade med dem
till henne. Hon kokade vatten för dem och väntade
flickan. När hon bytt om på henne ett par gånger,
var flickans bra.

ACC. NR M. 9789:18.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här öppe i Ebbermåla hade de haft pantmä-
tare. Vi hade mått folket. Här flog Sarsus vunder
på den där lina (vasken), där de mått orättvist.
Det var mellan Ebbermåla och Kräftemåla, där öppe
bland myrarna.

ACC. NR M. 9789:19.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det är ett väldigt stenor, Pengaröret kallar
di det, här nere i marken, stort som den här bygg-
ningen. Det är ett hål öppe på, samma värt (på
samma sätt) som det stått en källa (källa) där.
Och stor hade den varit. Vi tror, att di fått den.

ACC. NR M. 9789: 20.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Det var en källa här i Karingbygdens till
vänder om vägen. Ja, den håller vatten ännu. En man
gick dit. Det var gula rebor (yrbor) i källan. Han
tog med spannen och snodde kring. Men han brade
ändå fått några med. Det blev guldföringar av dem.
Då gick han dit igen. Men då var det ej några
bor.

ACC. NR M. 9789: 21.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här i Angölomåla bodde en som var från
Slätten. Hon var moder till Slätta-Nisse. Hon var
vidskeplig. Hon hade ormar, ja, det var kinnningar
(snokar), och ett långt tråg i bagåren att bätla mjölk
i åt dem. Pigan sa, att var kväll var ormarna
slingrade om bindelena. Det skulle vara för mjölk
och smör. Det blev sådan håll (tur) med det då.